

Danmarks Permanente Mission ved FN i New York

Den 7. juli 2005

Nyhedsbrev nr. 12 om arbejdet i FN's Sikkerhedsråd Følg med på www.sikkerhedsraadet.um.dk

Nedenfor følger en gennemgang af sagerne på Sikkerhedsrådets dagsorden i den anden halvdel af juni under fransk formandskab.

Den 17. juni modtog Rådet den månedlige orientering om situationen i Mellemøsten. Rådet blev opdateret på kontakterne mellem Israel og den palæstinensiske ledelse samt på fremskridtene i de israelske tilbagetrækningsplaner for Gaza. Situationen i Libanon blev ligeledes drøftet med vægt på forløbet af de igangværende parlamentsvalg. Den 22. juni vedtog Rådet en formandsudtalelse, der roste forløbet af det libanesiske parlamentsvalg og samtidig fordømte mordet på den tidligere leder af kommunistpartiet, George Hawi (PRST/2005/26).

Den 20. juni drøftede Rådet Irak. Der var tale om to emner af mere teknisk karakter, nemlig status for tilbagelevering af kuwaitisk ejendom efter Iraks besættelse af Kuwait i 1991 samt for arbejdet med at overvåge ind- og udbetalinger fra Den Irakiske Udviklingsfond. Kuwaits nationalarkiver var endnu ikke opsporet, men eftersøgningen fortsatte i samarbejde med de irakiske myndigheder. Generalsekretærens repræsentant i "International Advisory and Monitoring Board (IAMB)" orienterede om arbejdet med at forbedre bl.a. bogførings- og regnskabssystemerne for Den Irakiske Udviklingsfond.

En 21. juni holdt Rådet en åben debat om beskyttelse af civile. Rådet vedtog i 1999 og 2000 resolutioner om beskyttelse af civile i væbnede konflikter. Chefen for FN's humanitære koordinationsenhed redegjorde for de ofte miserable forhold, som civile levede under i konfliktområder, og for FN's og andres indsats for at forbedre situationen. De beskedne fremskridt skyldtes bl.a. den udbredte straffrihed for overgreb på civilbefolkningen, manglende humanitær adgang til civile i nød samt manglende finansiering og international opmærksomhed om problemernes omfang. Rådet støttede i en formandsudtalelse (PRST/2005/25) opfordringen til en mere sammenhængende indsats for krisestyring, hvor beskyttelsen af civile indgår som en af hovedmålsætningerne. Generalsekretæren ventes i slutningen af 2005 at fremlægge en rapport med anbefalinger til en styrket international indsats.

Den 22. juni drøftede Rådet situationen på Cypern. Generalsekretæren havde tidligere i juni sendt undergeneralsekretær, Kieran Prendergast, til Cypern, Athen og Ankara for at sondere muligheder for at genoptage FN-ledede forhandlinger om løsning af Cyperns problemer. Rådet blev orienteret om forløbet af samtalerne. Sikkerhedssituationen var stabil, men de to parter var ikke på politisk talfod. Der var bred opbakning i Rådet til FN-engagement i forhandlingerne, men samtidig en erkendelse af, at tiden ikke var moden til højniveau-involvering. Rådet vil med jævne mellemrum blive orienteret om udviklingen på Cypern og om udsigterne til at igangsætte en ny mæglingsindsats.

Den 23. juni modtog Rådet en orientering om situationen i Guinea-Bissau. Den 19. juni var første valgrunde til præsidentvalget blevet afviklet. Valget blev overvåget af internationale observatører fra bl.a. EU, og der var generel anerkendelse af afviklingen af valghandlingerne som fair og frie og i overensstemmelse med internationale principper. To kandidater gik videre til anden valgrunde, som afholdes i juli måned. Der var stadig usikkerhed om, hvordan taberne af valget ville forholde sig. I en presseudtalelse fra formanden, udtrykte Rådet tilfredshed med valgene. Samtidig opfordrede Rådet alle politiske parter til at respektere resultatet af valgene og bakke op om en ny politisk ledelse.

Den 24. juni modtog Rådet en orientering om situationen i Afghanistan dels fra generalsekretærens særlige repræsentant og leder af FN's mission (UNAMA), og dels fra direktøren for FN's kontor i Wien

for bekæmpelse af narkotika og kriminalitet. Sikkerhedssituationen i Afghanistan var forværret med opblussen af voldshandlinger i flere provinser. Forberedelserne til valgene i efteråret gik imidlertid fortsat efter planen. Programmet for afvæbning og reintegrering af tidligere hærenheder, som omfattede 60.000 soldater, måtte betragtes som succesfuldt. Afghanistan står for 90% af verdens opiumsproduktion, og problemet med narkotika var enormt. Indsatsen fra FN og bilaterale donorer havde ikke givet mange resultater, men den øjeblikkelige politiske vilje og evne til at komme problemet til livs med alternative afgrøder og mere håndfast indsats overfor narkohandlen og -kriminaliteten var positiv.

Den 24. juni blev Burma/Myanmar rejst på amerikansk foranledning under 'eventuelt' i de lukkede konsultationer. Flere af Rådets medlemmer, herunder USA og Danmark, udtrykte bekymring for situationen i Burma og for militærregimets undertrykkelse af befolkningen, herunder den fortsatte husarrest af oppositionsledere, Aung San Suu Kyi. Der er fortsat ikke enighed blandt Rådets medlemmer om at sætte Burma/Myanmar formelt på dagsordenen.

Den 24. juni forlængede Rådet FN's fredsbevarende operation i Elfenbenskysten (UNOCI) med syv måneder, og samtidig blev mandatet udvidet og bemanningen styrket (resolution 1609).

Den 27. juni modtog Rådet en orientering om situationen i Liberia. I FN's nuværende fredsbevarende operation i Liberia (UNMIL) indgår henved 15.000 soldater og 1.000 politifolk. Fredsprocessen fortsatte med præsident- og parlamentsvalg i oktober 2005 som den største umiddelbare udfordring. Vælgerregistreringen var afsluttet, og der var p.t. 50 præsidentkandidater og 24 registrerede politiske partier. Situationen i landet var imidlertid fortsat skrøbelig. Manglende reintegrering af tidligere kombattanter og den dårlige styring af økonomien samt den udbredte korruption var fortsat en alvorlig hæmsko for genoprettelse af sikkerhed og stabilitet.

Den 29. juni drøftede Rådet Sudan. Det skete dels på et åbent møde med en orientering om den internationale straffedomstols (ICC) arbejde med anklagerne om forbrydelser mod menneskeheden i Darfur og dels ved en orientering om status for udsendelse af FN's fredsbevarende operation (UNMIS). ICC's chefanklager gennemgik aktiviteterne siden Rådet i marts besluttede at henvise Darfur-sagerne til ICC. Der var allerede indledt efterforskning i en række sager og igangsat samarbejde med de sudanesiske myndigheder og Den Afrikanske Union. Rådet vil løbende blive holdt underrettet om status for ICC's arbejde med Darfur. Etableringen af UNMIS fortsatte efter planen. Fredsforhandlingerne mellem parterne i Darfur-konflikten stod i stampe. Den nye samlingsregering i Khartoum, som ventedes indsat den 9. juli, kunne forhåbentligt medvirke til få sat gang i forløbet. Den humanitære situation i særligt det sydlige Sudan var kritisk.

Den 30. juni modtog Rådet en orientering om fødevaremangel og konsekvenser for fred og sikkerhed i Afrika ved eksekutivdirektøren for Verdensfødevareprogrammet (WFP). Behovet for fødevarebistand til Afrika var større end nogensinde, og kombinationen af fødevaremangel, hiv/aids og dårlig regeringsførelse virkede destabiliserende og kunne udløse væbnet konflikt. Situationen i Zimbabwe blev fremhævet som særligt udfordrende, og flere lande, herunder Danmark og Storbritannien, kritiserede ligeledes den seneste udvikling i Zimbabwe.

Den 30. juni forlængede Rådet FN's fredsbevarende operation i Sierra Leone (UNAMSIL) for en sidste periode på seks måneder (resolution 1610).

Den 5. juli godkendte Rådet vedlagte arbejdsprogram for juli, hvor Grækenland har formandskabet.